

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2008-05-26
Meddelad i Stockholm

Mål nr
6741-08
Rotel 554

SÖKANDE

S & A Söberg Rör AB, 556516-5486
Hansavägen 5 - 11
151 38 Södertälje

Ombud: Jur.kand. Jan Andersson
Advokatfirman Jens Pedersen AB
Box 3462
103 69 Stockholm

MOTPART

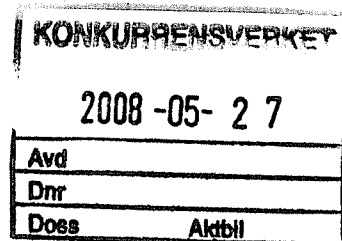
Telge AB, 556307-6867
Box 633
151 27 Södertälje

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten förordnar att Telge AB:s upphandling av rörinstallationer
(dnr TI 2008-05) ska göras om.

Dok.Id 326187

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: lansrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Telge AB genomför en upphandling av rörinstallationer (dnr TI 2008-05). Telge AB har i tilldelningsbeslut den 19 mars 2008 meddelat att avtal kommer att tecknas med annan anbudsgivare än S & A Söberg Rör AB (bolaget).

Bolaget ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att länsrätten ska förordna om rättelse på så sätt att utvärderingen görs om varvid antalet för varje post avseende "Effektintervall på fjärrvärmecentral (värme VVX)" ska vara 1 och inte 10, 8 och 5 samt att efter ny utvärdering ska Telge AB anta *ett* anbud. I andra hand yrkar bolaget att Telge AB ska göra om utvärderingen i enlighet med 5 kap. 5 § LOU på så sätt att båda anbuden antas, varvid fördelningen ska bestämmas till 50 procent för varje anbudsgivare eftersom förfrågningsunderlaget saknar fördelningsnyckel. Bolaget yrkar i tredje hand att länsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. I förfrågningsunderlaget prissätts "Effektintervall på fjärrvärmecentral (värme VVX)". Där har inte angivits något om mängden för posterna. Bolaget har prissatt posterna utifrån att varje post uppgår till antalet 1. Av de handlingar bolaget fått ta del av rörande utvärderingen framgår att Telge AB har utvärderat varje post utifrån antalen 10, 8 respektive 5. Härigenom har utvärderingen skett på ett sätt som inte angivits i förfrågningsunderlaget. Telge AB har därmed godtyckligt kunnat styra utvärderingen och i princip tillskansat sig valfrihet genom att ändra mängderna efter fritt skön. Om utvärderingen hade gjorts utifrån det antal som redovisats i förfrågningsunderlag och anbud hade bolaget vunnit upphandlingen. Bakomliggande gemenskapsrätt kräver att allt som rör utvärderingen ska redovisas i förfrågningsunderlaget om utvärderingsmodellen är upprättad när förfrågningsunderlaget skickas ut till anbudsgivarna. Upphandlingen är således vad avser utvärderingen behäftad med brister av allvarligt slag. Bolaget har härigenom lidit eller riske-

rat att lida skada. Mot bakgrund härav föreligger skäl för länsrätten att förordna om rättelse så att utvärderingen görs om på så sätt att för posterna avseende Effektintervall på fjärrvärmecentral ska antalet vara 1. – Upphandlingen avser ett ramavtal med flera leverantörer. Den är enligt uppgift från Telge AB inte genomförd enligt bestämmelserna för försörjningssektorn. Således gäller enligt 5 kap. 5 § LOU att antalet leverantörer ska vara minst tre. Mot bakgrund härav föreligger skäl att förordna om rättelse på så sätt att en ny utvärdering ska företas varvid båda anbuden antas. Eftersom ingen fördelningsnyckel finns angiven i förfrågningsunderlaget ska fördelningen bestämmas till 50 procent för varje anbudsgivare. – Det krävs enligt 5 kap. 6 § LOU att förfrågningsunderlaget innehåller en fördelningsnyckel. Det aktuella förfrågningsunderlaget innehåller inte någon sådan, varvid upphandlingen är behäftad med sådana fel att den företagits i strid med LOU. – Tilldelningsbeslutet uppfyller inte kriterierna för att utgöra ett så kallat upphandlingsmeddelande. I tilldelningsbeslutet hänvisas vad gäller utvärderingen till ett Excelark med siffror. Det ges ingen vägledning om hur Telge AB har värderat anbuden eller de relativa skälen för beslutet. Utvärderingen har endast redovisats med ett fåtal siffror. Detta strider både mot LOU och bakomliggande gemenskapsrätt. – I förfrågningsunderlaget hänvisas till kap. 6 LOU. Nämnda kapitel avser tekniska specifikationer m.m. Huruvida det handlar om en felskrivning eller om upphandlingen genomförts enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling är osäkert. Det föreligger därmed även i detta hänseende en felaktighet som visar att upphandlingen är behäftad med brister.

Telge AB bestrider bifall till ansökan. Skulle länsrätten finna att det finns skäl för ingripande enligt LOU yrkar Telge AB att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin inställning anför Telge AB i huvudsak följande. Upphandlingen har inte genomförts i strid med LOU. För att kunna göra en rättvis bedömning som speglar verkligheten av det som efterfrågas i anbudsformulär med á-prislista, bestående av bland annat mantid beräknad till

cirka 1 200 timmar per år, har Telge AB gjort bedömningen att de volymer som finns med är rimliga kommande volymer baserat på årsbasis. Telge AB hänvisar härvid till bifogad bilaga B. Volymerna är kopplade till och speglar verkligheten utifrån 2007 års avropade fjärrvärmecentraler. Telge AB:s bedömning är att kommande volymer på årsbasis kommer att öka. Under stycket ”volym” på sida 2 i förfrågningsunderlaget anges att ”Telge AB köper för närvarande rörinstallationsarbeten för ca 5 200 000 kr/år. Avrop mot avtal kan under avtalsperioden såväl öka som minska. Telge AB kan dock inte lämna någon garanterad volym.” Med hänvisning till detta anser Telge AB att den uppskattade volymen framgår av förfrågningsunderlaget. – Förfrågningsunderlaget är inte utformat i strid med 5 kap. LOU. I förfrågningsunderlaget har angivits att Telge AB söker en till två leverantörer som tillsammans med Telge AB aktivt verkar för att minska totalkostnaden. Vidare anges under AFB.12 i förfrågningsunderlaget följande. ”Beställaren har för avsikt att teckna avtal med en alternativt tre entreprenörer för denna entreprenad.” Telge AB har inte angivit att avtal ska ingås med flera leverantörer. Vad som gäller enligt 5 kap. 5 § LOU är att om ett ramavtal ingåtts med flera leverantörer ska dessa vara minst tre. Telge AB har valt att teckna avtal med en leverantör, vilket hänför sig till 5 kap. 4 § LOU. Eftersom så är fallet är någon fördelningsnyckel inte relevant och upphandlingen strider inte mot LOU. – Tilldelningsbeslutet samt skälen för detta och utvärdering i Excel sändes den 19 mars 2008 till varje anbudssökande. – Det kapitel som det hänvisas till i förfrågningsunderlaget, kap. 6, ska vara kap. 15 i nya LOU. Det handlar om en förenklad upphandling och vad som angivits i förfrågningsunderlaget är en felskrivning.

Bolaget har i yttrande anfört bland annat följande. Bolaget bestrider att den uppskattade volymen framgår av förfrågningsunderlaget. Den bilaga B som Telge AB nu åberopar har upprättats av Telge AB efter att anbudet inkommit och handlingen har inte ingått i förfrågningsunderlaget. Att det skulle ha varit möjligt för bolaget att, såsom Telge AB anfört, utifrån de

uppgifter som anges avseende beräknad mantid om 1 200 timmar per år samt uppgifter om att Telge AB för närvarande köper rörinstallationer för 5 200 000 kr, utforma sitt anbud är orimligt, inte minst då Telge AB särskilt nämner att någon volym inte kan garanteras. Anledning för bolaget att räkna med annat antal än ett för varje post förelåg inte. Vidare blir omsättningen enligt beräkning av de siffror som anges i bilaga B ca 2 000 000 kr och inte 5 200 000 kr. I övrigt stämmer siffrorna heller inte överens med de siffror som Telge AB i efterhand lagt till om 10, 8 respektive 5. Genom att tillföra nya förutsättningar har Telge AB handlat i strid med likabehandlingsprincipen och övriga principer som LOU bygger på. Ett grundläggande krav på ett förfrågningsunderlag och en utvärdering är förutsägbarhet. Det är uppenbart att bolaget av förfrågningsunderlaget inte har kunnat avgöra hur anbudet skulle kalkyleras och formuleras. Om de förutsättningar som anges i bilaga B angivits i förfrågningsunderlaget hade bolaget formulerat och kalkylerat sitt anbud annorlunda. – Skrivningen i förfrågningsunderlaget att Telge AB söker en till två leverantörer strider mot 5 kap. LOU. I nämnda kapitel anges uttryckligen att om kontrakt ska tilldelas flera leverantörer ska antalet vara minst tre om antalet som klarar ställda krav uppgår till detta antal. Telge AB har dessutom på ett annat ställe i förfrågningsunderlaget angivit motstridiga uppgifter, att man har för avsikt att teckna avtal med en alternativt tre entreprenörer. Mot bakgrund av att fördelningsnyckel saknas i förfrågningsunderlaget samt med hänsyn till att endast en leverantör har tilldelats kontraktet och då annan bedömning än att bolaget också klarar av att utföra uppdraget ensamt inte kan göras ska Telge AB vid rättelse förpliktigas att tilldela kontrakt till en leverantör. – Då fördelningsnyckel saknas har Telge AB uppenbarligen inte för avsikt att tilldela flera leverantörer kontrakt och har heller inte någon rättslig grund att så göra enligt 5 kap. LOU. Då fördelningsnyckel saknas trots att det anges att Telge AB kan komma att tilldela tre leverantörer kontrakt är förfrågningsunderlaget behäftat med en sådan brist att det motiverar att upphandlingen görs om.

Länsrätten har den 28-mars 2008 förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan rätten förordnar annat.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Förfrågningsunderlaget

Under rubriken "Volym" anges följande. Telge Nät AB köper för närvarande rörinstallationsarbeten för cirka 5 200 000 kr. Avrop mot avtal kan under avtalsperioden såväl öka som minska. Telge AB kan dock inte lämna någon garanterad volym.

I "Upphandlingsföreskrifter" under punkten AFB.11 anges att upphandlingen sker i enlighet med 6 kap. LOU, som en förenklad upphandling. Vidare anges under punkten AFB.12 bland annat att beställaren har för avsikt att teckna avtal med en alternativt tre entreprenörer för denna entreprenad.

Av till förfrågningsunderlaget fogat anbudsformulär med á-prislista framgår bland annat följande. Under rubriken Effektintervall på fjärrvärmecentral (värme VVX) ska anges pris vad gäller Installation, Primärsida, El, styr och regler samt Målning avseende intervallerna 25-50 kW, 50-250 kW, 250-500 kW, 250-500 kW respektive 500-1 000 kW.

Bilaga B

I av Telge AB återopad bilaga B, rubricerad "Ombyggda fjärrvärmecentraler 2007", anges bland annat följande. 50-250 kW: 8 st., 250-500 kW: 8 st., 500-1 000 kW: 4 st.

Tilldelningsbeslut samt utvärderingsrapport

I tilldelningsbeslut daterat den 19 mars 2008 anges bland annat följande. Vid anbudsöppning hade totalt två stycken anbud inkommit inom föreskriven tid. Båda anbuden är kvalificerade till utvärderingsfasen. I enlighet med utvärderingsresultatet kommer Telge AB att teckna avtal med anbudsgivaren PML Svets & VVS AB.

Av till tilldelningsbeslutet bifogad utvärderingsrapport framgår bland annat följande. Avseende utvärdering av pris vad gäller "Effektintervall på fjärrvärmecentral" har Telge AB räknat med antalet 2 för intervallet 25-50 kW, antalet 10 för intervallet 50-250 kW, antalet 8 för intervallet 250-500 kW samt antalet 5 för intervallet 500-1 000 kW. Detta innebär att Telge AB vid utvärderingen har multiplicerat anbudsgivarnas priser för respektive intervall med ovan nämnda antal.

Länsrättens bedömning

Telge AB har vid utvärderingen av anbuden multiplicerat angivna priser för respektive post i "Effektintervall av fjärrvärmecentral" med 2, 10, 8 respektive 5. Länsrätten finner att det av förfrågningsunderlaget inte kan utläsas att anbudspriset skulle fastställas på detta sätt. Av förfrågningsunderlaget framgår överhuvudtaget inte att de respektive posterna skulle multipliceras med olika tal vid fastställandet av anbudspriset. Vad Telge AB anfört om att antalet mantimmar och nuvarande total volym av rörinstallationsarbeten anges i förfrågningsunderlaget föranleder inte någon annan bedömning. Anbudspriset har således fastställts utifrån förutsättningar som inte framgått av förfrågningsunderlaget. Detta förfarande strider enligt länsrättens mening mot LOU:s krav på förutsebarhet och transparens. Till följd av detta får bolaget anses ha lidit skada eller kan komma att lida skada. Det finns således skäl för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU. Länsrätten finner vid en

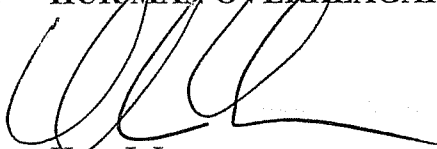
sammantagen bedömning att bristen är av sådan art att upphandlingen ska göras om.

Vad gäller övriga av bolaget riktade anmärkningar mot upphandlingen gör länsrätten följande bedömning.

Bolaget har anfört att förfrågningsunderlaget strider mot 5 kap. LOU då det anger att Telge AB söker en till två leverantörer samt saknar en fördelningsnyckel. Telge AB har endast antagit en leverantör. Länsrätten finner mot bakgrund härav att vad bolaget anfört inte utgör skäl för ingripande enligt LOU. Inte heller utgör den omständigheten att det i förfrågningsunderlaget felaktigt hänvisats till 6 kap. istället för 15 kap. LOU skäl för ingripande.

Bolaget har även anfört att tilldelningsbeslutet inte uppfyller kriterierna för att utgöra ett så kallat upphandlingsmeddelande. Länsrätten finner dock att det tilldelningsbeslut med bifogad utvärderingsrapport som utsänts till anbudsgivarna får anses uppfylla de krav som ställs på ett upphandlingsmeddelande. Vad bolaget anfört i denna del utgör således inte skäl för ingripande enligt LOU.

HURMAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Hans L Larsson

Rådman

Föredragande har varit Sara Thelin.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom **tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

